

УДК 343.97

DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2024.24.26>

Смірнов А.С.

*кандидат медичних наук, доцент,**докторант**Дніпровський державний університет внутрішніх справ*

НЕВИРОБНИЧА СФЕРА ЯК ПРОСТІР ДЛЯ ВЧИНЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ЗА СТ. 210 КК УКРАЇНИ

Постановка проблеми. Стратегічним напрямом боротьби з корупцією є її запобігання. Комплексні запобіжні заходи – це шлях, який може зменшити обсяг корупційних проявів та їх негативний вплив на суспільство. Запобігання вчинення посадових кримінальних правопорушень становить узгоджену систему заходів політичного, економічного, соціального, організаційно-правового характеру, що спрямоване на випередження прояви передумов таких кримінальних правопорушень, їх ослаблення, нейтралізацію та усунення. Здійснення цих заходів повинно сприяти реалізації антикриміногенного потенціалу суспільства, його окремих інститутів. Головні з них повинні бути передбачені в Концепції боротьби з корупцією. Тільки таким шляхом, має бути закладено підґрунтя успішної роботи зі зменшення посадових кримінальних правопорушень до мінімального рівня [1, с. 240].

Таким чином, запобігання корупційним кримінальним правопорушенням в невинробничій сфері України в умовах сучасних геополітичних змін набуває неабиякої цінності, в контексті цілісної системи боротьби з корупційними проявами. Ба більше, нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням, як вид суспільно небезпечного діяння в невинробничій сфері України характеризується цілою низкою проблемних питань, з якими стикають правоохоронні та судові органи України. Враховуючи це, кримінологічні дослідження даного

виду кримінальних правопорушень є пріоритетним завданням державної політики у сфері боротьби зі злочинністю.

Окремі питання корупційної злочинності в невинробничій сфері України досліджували: А.В. Андрушко, Д.О. Анісімов, К.А. Бабенко, В.С. Березняк, О.І. Білик, О.С. Бондаренко, А.А. Буравська, М.В. Буряк, В.Г. Герасименко, О.А. Гритенко, Н.Г. Діденко, О.О. Дриголь, Н.О. Жукова, Б.Б. Коваль, М.В. Кондрашова, С.Ж. Лазаренко, І.Б. Медицький, В.І. Мельниченко, О.Л. Михайлюк, І.А. Нестерова, О.В. Новікова, Н.М. Овчаренко, Т.П. Панченко, О.О. Пищуліна, Р.М. Резнік, А.В. Стаднік, О.Г. Хрімль, В.В. Шаблистий, О.С. Юнін та інші. Віддаючи данину дослідженням зазначених вітчизняних вчених, варто зазначити, що діяння передбачені ст. 210 КК України не розглядалися в контексті невинробничої сфери України.

Мета статті полягає у дослідженні корупційного кримінального правопорушення передбаченого ст. 210 КК України в контексті невинробничої сфери України.

Виклад основного матеріалу. Згідно КК України ст. 210 «Нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлення бюджетних призначень або з їх перевищенням» передбачає кримінальну відповідальність за нецільове використання бюджетних коштів службовою особою, а так само здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених

бюджетних призначень або з їх перевищенням всупереч Бюджетному кодексу України чи закону про Державний бюджет України на відповідний рік, якщо предметом таких дій були бюджетні кошти у великих розмірах [2].

Так, згідно Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку перерахування органами Пенсійного фонду України або структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад коштів установам (закладам), у яких особи перебувають на повному державному утриманні, та їх використання» від 04 березня 2004 року № 269 встановлено, що цей Порядок визначає механізм перерахування органами Пенсійного фонду України або структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад (структурні підрозділи з питань соціального захисту населення) коштів установам (закладам), у яких особи перебувають на повному державному утриманні, та їх використання. Ба більше, зарахування та використання коштів, що перераховані установам, здійснюється згідно з вимогами бюджетного законодавства для поліпшення умов перебування осіб в установах. Перелік товарів, робіт і послуг, на закупівлю яких спрямовуються зазначені кошти, затверджується Мінсоцполітики [3].

Зазначений вище перелік товарів, робіт і послуг затверджено наказом Міністерства соціальної політики України «Про затвердження Переліку товарів, робіт та послуг, на закупівлю яких спрямовуються кошти, що підлягають перерахуванню Пенсійним фондом України та структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад установам, де особи перебувають на повному державному утриманні» від 20 березня 2012 року № 150.

Зокрема, у зазначеному вище нормативно-правовому акті міститься вичерпний перелік товарів, робіт та послуг, на закупівлю яких спрямовуються кошти за кодами економічної класифікації видатків бюджету (далі – КЕКВ). Згідно наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету» від 12 березня 2012 року № 333, економічна класифікація видатків бюджету призначена для розмежування видатків бюджетних установ та одержувачів бюджетних коштів за економічними характеристиками операцій, які здійснюються відповідно до функцій держави та місцевого самоврядування. Економічна класифікація видатків бюджету забезпечує єдиний підхід до всіх учасників бюджетного процесу з точки зору виконання бюджету. Видатки на проведення публічних закупівель здійснюються за відповідними кодами економічної класифікації видатків бюджету залежно від економічної суті платежу [4].

Так, до переліку товарів, робіт та послуг, на закупівлю яких спрямовуються кошти за кодами економічної класифікації видатків бюджету відносяться:

- 1) за КЕКВ 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар»;
- 2) за КЕКВ 2220 «Медикаменти та перев'язувальні матеріали»;
- 3) за КЕКВ 2230 «Продукти харчування»;
- 4) за КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)»;
- 5) за КЕКВ 3310 «Придбання обладнання і предметів довгострокового користування» на придбання активів, віднесених згідно із законодавством до основних засобів та окремих інших необоротних матеріальних активів;
- 6) за КЕКВ 3131 «Капітальний ремонт житлового фонду (приміщень)» направляти видатки на капітальний ремонт житлових будівель (житлових кімнат, передпокоїв, санвузлів, кімнат для відпочинку або віталень,

холів, ванних кімнат, душових з місцем для роздягання);

7) за КЕКВ 3132 «Капітальний ремонт інших об'єктів» проводити капітальний ремонт інших об'єктів (допоміжних приміщень – культурно-дозвільні, фізкультурно-спортивні та лікувально-трудова (або виробничі) приміщення, їдальні, пральні, бойлерні, вуличні туалети);

8) за КЕКВ 3131, 3132 здійснюється капітальний ремонт окремих вузлів та систем, які є складовою частиною об'єктів, а саме: водопостачання, газопостачання, каналізації, кондиціювання, сміттєпроводів, пасажирських та вантажних ліфтів тощо;

9) виконання робіт відповідно за КЕКВ 3131 «Капітальний ремонт житлового фонду (приміщень)» та КЕКВ 3132 «Капітальний ремонт інших об'єктів» здійснюється за погодження з відповідними структурними підрозділами з питань соціального захисту населення Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій виключно послідовно лише у разі: стовідсоткового виконання добових натуральних норм харчування; забезпечення медикаментами; м'яким інвентарем; надання окремих видів послуг; придбання обладнання; виникнення аварійної ситуації (відхилення від нормальних умов життя і діяльності людей, які призвели (можуть призвести) до загрози життю та здоров'ю людей, руйнування будівель, споруд, обладнання) [5].

Окремо варто наголосити, що досліджуючи питання нецільового використання бюджетних коштів, необхідно звертати увагу на окремі підзаконні нормативно-правові акти, які регулюють питання окремого виду КЕКВ. Так, зокрема використання бюджетних коштів за КЕКВ 2230 «Продукти харчування» додатково регулюється Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження натуральних добових норм харчування в інтернатних установах, навчальних та санаторних закладах сфери управління Міністерства

соціальної політики» від 13 березня 2002 року № 324.

Так, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження натуральних добових норм харчування в інтернатних установах, навчальних та санаторних закладах сфери управління Міністерства соціальної політики» від 13 березня 2002 року № 324 затверджено натуральні добові норми харчування і інтернатних установах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, вищих навчальних закладах I-II рівня акредитації сфери управління Мінсоцполітики, натуральні добові норми харчування в дитячих будинках-інтернатах I-IV профілю, професійно-технічних училищах для дітей з інвалідністю з фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями сфери управління Мінсоцполітики, натуральні добові норми харчування громадян, які відпочивають у санаторіях сфери управління Мінсоцполітики [6].

Разом із тим, в умовах збройної агресії проти України що спричиняє масштабні гуманітарні напрямки державного фінансування видозмінюються. Так тому свідчить Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів з рахунка Міністерства економіки для фінансування заходів гуманітарного розмінування» від 18 липня 2023 року № 760.

Зазначеною вище постановою затверджено Порядок використання коштів з рахунку Міністерства економіки для фінансування заходів гуманітарного розмінування. Цей Порядок визначає механізм використання коштів для фінансування заходів гуманітарного розмінування, що надійшли як добровільні внески (благодійні пожертви) від фізичних і юридичних осіб приватного права та/або публічного права на рахунок Мінекономіки, відкритий у Національному банку, які є джерелом формування спеціального фонду державного бюджету. Так розподіл та/або передача коштів здійснюється в межах наявних на рахунок коштів, а також невикористаних коштів на

відповідних рахунках спеціального фонду державного бюджету за результатами виконаних завдань за напрямками використання коштів. У разі необхідності проведення цільового залучення коштів для задоволення першочергових потреб у сфері гуманітарного розмінування Мінекономіки після розгляду та прийняття рішення комісією затверджується перелік першочергових потреб у сфері гуманітарного розмінування, зокрема потреби щодо закупівлі матеріалів та обладнання для здійснення обов'язкової сертифікації механізованих засобів гуманітарного розмінування відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 8 березня 2024 року № 271 «Про реалізацію експериментального проекту щодо здійснення обов'язкової сертифікації механізованих засобів розмінування (гуманітарного розмінування), пов'язаних з ними виробів, компонентів та обладнання» [7].

В той же час, підставами для прийняття рішення про відмову у розподілі та/або передачі коштів заявникам за рішенням комісії є:

1) відсутність на рахунку коштів, а також наявність невикористаних коштів на рахунку спеціального фонду державного бюджету для відповідного головного розпорядника коштів державного бюджету в розмірі, достатньому для фінансування поданої заявником пропозиції;

2) невідповідність пропозиції пріоритетам, установленим щодо заходів гуманітарного розмінування (дотримання черговості розмінування територій, визначених рішеннями Кабінету Міністрів України, національною програмою протимінної діяльності або відповідними планами з розмінування державного рівня);

3) економічна недоцільність та необґрунтованість (завищена ціна спеціальної техніки та обладнання для розмінування, виконання робіт, надання послуг або перевезень) з розрахунку співвідношення фінансових витрат до економічного ефекту [7].

Прикладом вчинення кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 210

КК України в невиробничій сфері може слугувати вирок Довгинцівського районного суду міста Кривого Рогу від 27 червня 2019 року у справі № 211/2306/19 провадження № 1-кп/211/477/19.

Так, ОСОБА_5, відповідно до розпорядження голови Довгинцівської районної в місті ради № 269-к від 21.12.2011, призначений на посаду начальника відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради, який розташований за адресою: м. Кривий Ріг, Довгинцівський район, вул. Дніпровське шосе, буд. 16, код ЄДРПОУ 04544501.

Займаючи з 21.12.2011 посаду начальника відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради, ОСОБА_5, відповідно до своєї посадової інструкції № 80 від 01.07.2016, з якою під підпис ознайомлений 01.07.2016, забезпечує реалізацію державної політики в галузі освіти, організовує виконання та контролює додержання законодавства щодо реалізації гарантованого Конституцією України права громадян на освіту, здійснює організаційно-розпорядчі, консультативно-дорадчі функції щодо керівництва діяльністю відділу (п. 1.1.); здійснює керівництво, несе персональну відповідальність за організацію роботи відділу освіти та підпорядкованих навчальних закладів (п. 2.2.); забезпечує ефективне використання бюджетних коштів на освіту, аналіз перевірки їх використання (п. 2.5.); несе відповідальність за неякісне або несвоєчасне виконання посадових завдань та обов'язків, бездіяльність або невикористання наданих йому прав, недотриманням вимог чинного законодавства та регламенту районної в місті ради (п. 4.1.).

Таким чином, ОСОБА_5, перебуваючи на посаді начальника відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради, в силу покладених на нього організаційно-розпорядчих функцій, згідно ч.3 ст. 18 КК України, будучи службовою особою та керівником бюджетної установи, вчинив злочин у сфері господарської діяльності при наступних обставинах.

Так, реалізуючи свій злочинний умисел, ОСОБА_5 30.05.2017 підписав та скріпив гербовою печаткою відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради довідку про зміни до кошторису на 2017 рік № 768 від 30.05.2017, довідку про зміни до плану асигнувань (за винятком надання кредитів з бюджету) загального фонду бюджету на 2017 рік № 768 від 30.05.2017 та листом № 995 від 30.05.2017 клопотав перед начальником Управління освіти і науки виконкому Криворізької міської ради про надання додаткових бюджетних асигнувань по загальному фонду по КПКВК МБ 1011020 «Надання загальної середньої освіти загальноосвітніми школами (в т.ч. школою-дитячим садком, інтернатом при школі), по КЕКВ 2111 «Заробітна плата» в сумі 2 456 238,00 грн. та КЕКВ 2120 «Нарахування на оплату праці» в сумі 540 365,00 грн., з метою оплати заробітної плати педагогічним працівникам шкіл, що працюють в класах для дітей з особливими освітніми потребами.

У подальшому ОСОБА_5 06.06.2017, після затвердження Управлінням освіти і науки виконкому Криворізької міської ради змін до кошторису на 2017 рік та зміни до плану асигнувань загального фонду бюджету на 2017 рік, підписав та скріпив гербовою печаткою заявку до Управління освіти і науки виконкому Криворізької міської ради на фінансування за рахунок вищевказаної субвенції відпускних за період з 11.06.2017 по 20.06.2017 та матеріальної допомоги на оздоровлення по відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті за червень місяць 2017 року на загальну суму 1 136 868,43 грн., але при цьому достовірно розуміючи, що педагогічні працівники, яким призначались відпускні, не надавали дітям корекційно-розвиткові послуги.

На підставі вищевказаної заявки з транзитного рахунку № НОМЕР_1 Управлінням освіти і науки виконкому Криворізької міської ради перераховано 09.06.2017 на реєстраційний рахунок відділу освіти викон-

кому Довгинцівської районної в місті ради № 35418004253153 грошові кошти з бюджетним призначенням за КПКВК 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» на загальну суму 1 136 868,43 грн.

У цей же день ОСОБА_5, продовжуючи реалізацію свого злочинного умислу на нецільове використання бюджетних коштів, перебуваючи у денний час доби на своєму робочому місці, яке розташоване у відділі освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради за адресою: м. Кривий Ріг, Довгинцівський район, вул. Дніпровське шосе, буд. 16, підписав та скріпив гербовою печаткою платіжні доручення відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради № 6-10 від 09.06.2017, які стали підставою для перерахування 12.06.2017 Управлінням Державної казначейської служби України у м. Кривому Розі грошових коштів з бюджетним призначенням за КПКВК 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами» на загальну суму 1 136 868,43 грн.

Згідно висновку експерта № 33/49-19 від 13.02.2019 за результатами судово економічної експертизи встановлено, що бюджетні кошти в сумі 1 136 868, 43 грн., отримані відділом освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради міста Кривого Рогу з державного бюджету з призначенням КПКВК 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», встановленим Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік», спрямовано у червні 2017 року на наступні цілі:

- відпускні вчителям, які не надавали корекційно-розвиткові послуги особам з особливими освітніми потребами, за червень 2017 року 740 828, 20 грн.;

- військовий збір з відпускних 13 977,89 грн.;

- податок на доходи фізичних осіб з відпускних 167 734, 69 грн.;
- профспілкові внески з відпускних 9 318,59 грн.
- єдиний соціальний внесок на відпускні 205 009,06 грн.

Таким чином начальник відділу освіти виконкому Довгинцівської районної в місті ради ОСОБА_5, достовірно знаючи про порядок та умови використання грошових коштів з бюджетним призначенням за КПКВК 2211220 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами», діючи з прямим умислом, тобто усвідомлюючи суспільну небезпечність вчинюваних ним дій та бажаючи вчинити такі дії, в порушення п. 4 Порядку, ч. 4 ст. 20, ст. 119 Бюджетного кодексу України, використав кошти вказаної субвенції на цілі, що не відповідають напрямам використання бюджетних коштів, визначеним у порядку використання бюджетних коштів, тобто здійснив нецільове використання бюджетних коштів на загальну суму 1 136 868, 43 грн., що складає 1 421 неоподаткованих мінімумів доходів громадян на момент вчинення злочину та є великим розміром [8].

З огляду на це, з метою встановлення статистичних даних щодо статистики вчинення корупційних кримінальних правопорушень у вигляді нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням, звернемось до офіційних статистичних даних Офісу генерального прокурора України.

Так, згідно офіційної статистики, оприлюдненої Офісом Генерального прокурора України за період з 2014 по 2024 роки за ст. 210 КК України зареєстровано 195 випадків, з огляду на те, що загальна кількість корупційних кримінальних правопорушень які можуть бути вчинені в невиробничій сфері України становить 183 881 випадків. В процентному співвідношенні частка кримінальних право-

порушень передбачених ст. 210 КК України становить лише 0,11%. За весь досліджуваний період зареєстровано лише 14 повідомлень про підозру особам у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ст. 210 КК України. Процентна частка повідомлень про підозру за ст. 210 КК України становить лише 0,07 серед усіх досліджуваних корупційних підозр. Зафіксовано лише 1 випадок вчинення даного виду корупційного кримінального правопорушення повторно, і лише 2 випадки вчинення групової корупційної злочинності.

В цьому контексті варто також навести результати дослідження І.С. Огерука щодо переліку корупційних кримінальних правопорушень передбачених кримінальним кодексом України.

Так, автор констатує, що оскільки вчинення корупційного кримінального правопорушення тягне за собою додаткові негативні кримінально-правові наслідки для особи, яка його вчинила, то перелік корупційних кримінальних правопорушень повинен відповідати умовам законодавчо визначених понять «корупція» та «корупційне правопорушення», зазначених у Законі України «Про запобігання корупції». Однак, на його переконання, не всі статті КК України, підпадають під дане твердження. Зокрема, особа, яку підкуповують, та суб'єкт вчинення кримінального правопорушення ст. 354 КК України не зазначені у ч. 1 ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції», що суперечить обов'язковим ознакам законодавчого закріпленому поняття «корупція». Кримінальне правопорушення передбачене ст. 210 КК України, не відповідає ознакам поняття «корупція» з об'єктивної сторони вчинення кримінального правопорушення. Таким чином, включення вказаних статей до переліку корупційних кримінальних правопорушень, є суперечливим, оскільки вони не містять всіх обов'язкових ознак поняття «корупція», а відтак не можуть вважатися «корупційними правопорушеннями», визначення якого надано Законом України «Про запобігання корупції» [9, с. 158].

Таким чином, можемо зробити висновок, що нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням, як корупційне кримінальне правопорушення, передбачене ст. 210 КК України, потребує подальших наукових досліджень, чому можуть слугувати отримані під час цього дослідження результати. Серед перспективних

напрямів подальших досліджень варто виділити: 1) законодавчу регламентацію ст. 210 КК України як корупційного кримінального правопорушення; 2) проблематику, що виникає під час досудового розслідування цього виду небезпечних діянь; 3) аналіз судової практики застосування зазначеної кримінально-правової норми; 4) встановлення характеру та рівня латентності цього діяння, з огляду на незначну кількість зареєстрованих випадків.

Анотація

У статті проведено дослідження невиробничої сфери як простору для вчинення корупційних кримінальних правопорушень за ст. 210 КК України. Встановлено, що дослідження кримінальних правопорушень передбачених ст. 210 КК України є невід'ємною складовою комплексного дослідження сучасного стану злочинності в невиробничій сфері України. Особливої актуальності це питання набуває в умовах сучасних геополітичних змін, коли запобігання корупційним кримінальним правопорушенням в невиробничій сфері України виступає однією із ключових складових єдиної системи боротьби з корупційними проявами.

Наголошено, що випадки вчинення нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням в невиробничій сфері України негативно впливають на відношення суспільства до держави органів та інституцій. Враховуючи це, попередження даного виду кримінальних правопорушень є пріоритетним завданням державної політики у сфері боротьби зі злочинністю.

З метою встановлення статистичних даних щодо статистики вчинення корупційних кримінальних правопорушень у вигляді нецільового використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням, автор зосередив свою увагу на офіційних статистичних даних Офісу генерального прокурора України.

Так, згідно офіційної статистики, оприлюдненої Офісом Генерального прокурора України за період з 2014 по 2024 роки за ст. 210 КК України зареєстровано 195 випадків, з огляду на те, що загальна кількість корупційних кримінальних правопорушень які можуть бути вчинені в невиробничій сфері України становить 183 881 випадків. В процентному співвідношенні частка кримінальних правопорушень передбачених ст. 210 КК України становить лише 0,11%. За весь досліджуваний період зареєстровано лише 14 повідомлень про підозру особам у вчиненні кримінальних правопорушень передбачених ст. 210 КК України. Процентна частка повідомлень про підозру за ст. 210 КК України становить лише 0,07 серед усіх досліджуваних корупційних підозр. Зафіксовано лише 1 випадок вчинення даного виду корупційного кримінального правопорушення повторно, і лише 2 випадки вчинення групової корупційної злочинності.

За результатом дослідження автором сформовано актуальні напрямки подальших наукових досліджень в контексті боротьби з корупційними кримінальними правопорушеннями в невиробничій сфері України.

Ключові слова: невиробнича сфера, сфера послуг, корупція, нецільове використання, бюджетні кошти.

Smirnov A.S. Non-production sector as a space for committing corruption offences under art. 210 of the criminal code of Ukraine

Summary

The article examines the non-production sphere as a space for committing corruption criminal offences under Article 210 of the Criminal Code of Ukraine. It is established that the study of criminal offences under Article 210 of the Criminal Code of Ukraine is an integral part of a comprehensive study of the current state of crime in the non-production sector of Ukraine. This issue is of particular relevance in the context of modern geopolitical changes, when prevention of corruption criminal offences in the non-productive sphere of Ukraine is one of the key components of a unified system of combating corruption.

The author emphasises that cases of misuse of budgetary funds, budget expenditures or provision of budgetary loans without or in excess of the established budgetary allocations in the non-production sector of Ukraine have a negative impact on the attitude of society to the State and its bodies and institutions. Given this, prevention of this type of criminal offence is a priority task of the state policy in the field of combating crime.

In order to establish the statistics on the statistics of corruption criminal offences in the form of misuse of budgetary funds, budget expenditures or provision of budgetary loans without or in excess of the established budgetary allocations, the author focused on the official statistics of the Office of the Prosecutor General of Ukraine.

Thus, according to the official statistics published by the Office of the Prosecutor General of Ukraine for the period from 2014 to 2024, 195 cases were registered under Article 210 of the Criminal Code of Ukraine, given that the total number of corruption criminal offences that can be committed in the non-production sector of Ukraine is 183,881 cases. In percentage terms, the share of criminal offences under Article 210 of the Criminal Code of Ukraine is only 0.11%. During the entire period under study, only 14 notifications of suspicion of committing criminal offences under Article 210 of the Criminal Code of Ukraine were registered. The percentage of notifications of suspicion under Art. 210 of the Criminal Code of Ukraine is only 0.07 of all corruption suspicions under study. Only 1 case of repeated commission of this type of corruption criminal offence was recorded, and only 2 cases of group corruption crime.

Thus, the author concludes that the misuse of budgetary funds, budgetary expenditures or granting of budgetary loans without the established budgetary allocations or with their excess, as a corruption criminal offence under Article 210 of the Criminal Code of Ukraine, requires further scientific research, and the results obtained in this study may serve as a basis for this. Promising areas for further research include: 1) legislative regulation of Art. 210 of the CC of Ukraine as a corruption criminal offence; 2) issues arising during the pre-trial investigation of this type of dangerous acts; 3) analysis of the court practice of application of the said criminal law provision; 4) determination of the nature and level of latency of this act, given the small number of registered cases.

Key words: non-productive sector, service sector, corruption, misuse, budget funds.

Список використаних джерел:

1. Шило С. Кримінологічні напрями запобігання корупції в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 9. С. 237–242.
2. Кримінальний кодекс України : Кодекс від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#top>
3. Про затвердження Порядку перерахування органами Пенсійного фонду України або структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Киє-

- ві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад коштів установам (закладам), у яких особи перебувають на повному державному утриманні, та їх використання : Постанова від 04.03.2004 № 269. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/269-2004-п#Text>
4. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету : Наказ від 12.03.2012 № 333. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0516-12#Text>
 5. Про затвердження Переліку товарів, робіт та послуг, на закупівлю яких спрямовуються кошти, що підлягають перерахуванню Пенсійним фондом України та структурними підрозділами з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад установам, де особи перебувають на повному державному утриманні : Наказ від 20.03.2012 № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0516-12#Text>
 6. Про затвердження натуральних добових норм харчування в інтернатних установах, навчальних та санаторних закладах сфери управління Міністерства соціальної політики : Наказ від 13.03.2002 № 324. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324-2002-п#Text>
 7. Про затвердження Порядку використання коштів з рахунка Міністерства економіки для фінансування заходів гуманітарного розмінування : Постанова від 18.07.2023 № 760. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760-2023-п#Text>
 8. Вирок Довгинцівського районного суду міста Кривого Рогу від 27 червня 2019 року у справі № 211/2306/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82679556>
 9. Огерук І.С. Щодо переліку корупційних злочинів, передбачених кримінальним кодексом України. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія право*. 2019. № 7 (19). С. 153–159.
 10. Анісімов Д. О. Об'єктивна сторона складу протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4. С. 312–317.
 11. Анісімов Д.О. Сучасні тенденції злочинності у сфері спорту в умовах воєнного стану. *Право і суспільство*. 2024. № 3. С. 399–404.
 12. Анісімов Д.О. Щодо визнання протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань корупційним злочином. *Напрями реформування кримінальної юстиції в Україні : матеріали науково-практичного семінару (м. Львів, Львівський державний університет внутрішніх справ, 22 травня 2020 р.)*. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ. С. 14–18.